

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ КУЛЬТУРИ

УДК 930.85(477)"1918"

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/2.40>

Гринишин З. М.

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв в Києві

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ У 1918 РОЦІ

Метою даної роботи є проаналізувати особливості законодавчого регулювання культурної сфери в Українській державі 1918 року та визначити його роль у формуванні національної культурної політики. Методологічною основою статті є комплекс міждисциплінарних підходів, що поєднують інструменти історичної науки, культурології та правознавства. Основна увага зосереджена на аналізі правових актів, інституційного середовища та ідеологічного контексту культурної політики Української Держави.

Дослідження присвячене аналізу культурної політики Української Держави в період Гетьманату Павла Скоропадського (1918), зокрема її впливу на розвиток культури, мистецтва та національної ідентичності українського суспільства. Ключовим аспектом дослідження є вивчення законодавчих актів, що регулювали культурно-мистецьке діяльність, створення та функціонування культурних установ, зокрема Національної бібліотеки та музеїв, а також розвиток театрального мистецтва. У статті акцентується увага на важливості централізованої системи управління культурною сферою, заснованій урядом Гетьмана, зокрема на створення Головного управління мистецтва і національної культури, яке мало на меті розвиток української культури та підтримку національних традицій. Важливими етапами культурної політики стали організація музейної справи, зокрема створення та фінансування Національного музею, а також активна робота над збереженням національних пам'яток і розвитку бібліотечної справи. Крім того, стаття розглядає підтримку театральних закладів, зокрема Українського Національного театру, який отримав значне фінансування та підтримку від уряду. Театральна діяльність активно сприяла розвитку національної культурної ідентичності, оскільки в репертуарі театрів переважали твори українських авторів, а також світова класика. Дослідження базується на джерелознавчому аналізі законодавчих актів, матеріалів періодичних видань, сучасної наукової літератури. Стаття розкриває значення культурної політики 1918 року як історичного прецеденту творення гуманітарної складової національної держави.

Ключові слова: Українська Держава, культурна політика, Гетьманат, Павло Скоропадський, гуманітарна сфера, модернізація, культурні інституції.

Постановка проблеми. Дослідження культурної політики Української держави періоду Гетьманату П. Скоропадського є актуальним у контексті сучасних наукових пошуків, спрямованих на осмислення історичних витоків української державності та культурної ідентичності. Увага до короткотривалих, але концептуально важливих етапів державотворення дає змогу глибше зрозуміти механізми формування національної культурної парадигми в умовах політичної турбулентності. Особливої уваги це набуває на тлі сучасних викликів, пов'язаних із захистом

культурної спадщини та національних цінностей. Аналіз гуманітарної політики Гетьманату дозволяє окреслити традиції інституційного забезпечення культурної сфери, які зберігають свою значущість у новітній Україні. Крім того, вивчення практик державного регулювання культурного розвитку у 1918 році поглиблює наше розуміння ролі культури як інструменту консолідації нації та державного будівництва. Відтак, звернення до цієї теми є важливим з науково-історичної точки зору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Представлене дослідження ґрунтується на

наступних джерелах: державних актах Гетьмана Скоропадського, законах, наказах, постановах, різних документах урядових структур. Певною мірою до вивчення даної теми були дотичні науковці: Р. Пиріг, Г. Папакін, О. Кудлай, Л. Дубровіна, М. Машевський, Р. Маньковська, П. Гай-Нижник.

Постановка завдання. Мета статті – здійснити комплексний аналіз законодавчого врегулювання культурної сфери в Українській Державі за правління Гетьмана П. Скоропадського.

Виклад основного матеріалу. Українська Держава, очолювана гетьманом Павлом Скоропадським існувала всього сім місяців: з 29 квітня по 14 грудня 1918 р. За цей короткий термін законодавче регулювання зазнали всі сфери діяльності в державі. У «Грамоті до Українського народу», з якою звернувся очільник держави 29 жовтня 1918 року, зокрема зазначалось: «В області внутрішнього життя нашого правительство видало ряд законів, котрі кладуть міцну основу для майбутньої державності України... За цей час видано більше 400 інших законодавчих актів, метою котрих являлось упорядкування політичного й економічного життя України. Наслідки всіх цих заходів незабаром виявились у загальному підвищенні економічного й культурного добробуту краю, що являється головною запорукою тривалості самої держави» [4, с. 61]. Значна частина цього масиву документів торкалася сфери культури, освіти, мистецтва.

Гетьман Скоропадський вважав за необхідне підтримувати українську культуру, створити всі умови для розвитку української мови, знання історії України. Він та його найближче оточення в культурній політиці керувалися принципом поступового й невпинного прямування до створення зовсім самостійної української культури.

Для ефективного керування культурно-освітніми процесами створювалась централізована система управління, удосконалювалась структура певних державних структур. Так, відповідним законом від 21 червня було створено Головне управління мистецтва і національної культури, яке завідувало справами художнього виховання, мистецтва, всіма культурними установами. Створене управління підпорядковувалось освітньому відомству, мало свій окремий бюджет, керувалось чиновником з повноваженнями «товариша міністра народної освіти». Міністерство освіти логічно перейменовано на Міністерство народної освіти та мистецтва [8, с. 126]. В липні 1918 р. головним уповноваженим управління призначено відомого культурного діяча П. Дорошенка.

Визначаючи роль і місце Головного управління чиновник зазначав, що «відомство, ... переслідує завдання виключно загальнокультурного характеру... Ми стоїмо на національному ґрунті. У противному випадку, все наше існування не мало б ніякого смислу і значення. За визначенням Гетьмана управління було «аполітичним, позапартійним у своїй діяльності проникнутим лише національною ідеєю» [3, с. 11]. Закономірним виглядає, що основні досягнення національно-культурної розбудови в Україні в окреслений період пов'язані з діяльністю саме цієї установи.

Гетьманський уряд організував низку державних культурних закладів загальнонаціонального значення. Так, три урядових документи поклали початок функціонуванню Національної бібліотеки. Спочатку, в серпні місяці відповідним законом створено Фонд бібліотеки з метою придбання і систематизації книжок, рукописів, мап тощо. Міністрові освіти М. Василенку доручалося розробити статут і штати національної бібліотеки. Для управління фондом і введення роботи по заснуванню бібліотеки покладалось на тимчасовий комітет, який підпорядковувався безпосередньо міністру. На цю діяльність з державної скарбниці виділялось 500 тис. карбованців [7, с. 206–207]. В Інструкції Тимчасового комітету, затвердженої 5 жовтня зазначалось, що метою комітет має закласти основу для створення книгозбірні всесвітнього типу, які «гуртувала би в собі, все витворено людською думкою та знанням по всіх науках», щоб читачі мали можливість на місці познайомитися із світовою літературою у всіх галузях знань, написаних різними мовами. Спеціальна задача закладу була сформульована так: закласти відділ *Ucrainica*, присвячений літературі про Україну і український народ. В цьому відділі повинно згуртуватися, все, що друкувалось будь коли і будь де українською мовою, – повинно згуртуватися незалежно від змісту і напрямку, література, писана всіма мовами про історію українського народу, його фольклор, словесність, мистецтво, побут, соціальні та економічні умови життя і т. ін. ...» [9, с. 303–306].

До складу Тимчасового комітету затверджено вельми авторитетні й поважні особи, що гарантувало успіх в справі організації бібліотеки. Головою комітету став академік В. Вернадського, членами стали: С. Єфремов, Г. Житецький, В. Кордт, проф. А. Кримський, секретар комітету Є. Перфецький.

Основні засади організації, функціонування Тимчасового комітету та його взаємини із бібліотекою як окремим створенням, заслуговують на

увагу. Його діяльність ґрунтувалась на принципах, які передбачали управління бібліотекою на демократичних засадах, але з правом вирішальної ролі самого Комітету. Тимчасовий комітет складався, як вже зазначалося з п'яти осіб, обраних як постійні члени і призначався міністром народної освіти (після передачі бібліотеки у віддання Академії наук – Президією УАН). Для діловодства призначався секретар, який за рішенням комісії міг мати вирішальний або дорадчий голос. У відозві про заснування Національної бібліотеки, підписаної всіма членами комітету, йшлося про головні завдання створеного закладу, говорилося про організацію в складі бібліотеки відділу рукописів, архіву про видатних діячів; створення наукового підрозділу по вивченню книг і бібліографічних досліджень. Наголошувалось на створенні зручних та докладних каталогів, довідкових відділів. Важливим було те, що книгозбірня була доступна і безкоштовна для всіх бажаючих [1, с. 3].

Фактичне управління внутрішньої діяльності бібліотеки передавалось Старшому бібліотекарові, який обирався Комітетом і затверджувався міністром. Посада Старшого бібліотекара вводилася на час організації бібліотеки та повноважень Тимчасової Комісії. До його завдань входило: завідування бібліотекою доки вона не буде організована остаточно та особовим її складом; науково-методичне та нормативно-інструктивне забезпечення діяльності. Затвердження кадрового складу здійснювалося комітетом, старший бібліотекар мав право мотиваційного підбору та відводу кандидатур [5].

Гетьманський уряд надавав підтримку і діючим книгозбірням. Згідно відповідного закону, було асигновано 500 тисяч карбованців на закінчення будівництва бібліотеки для університету св. Володимира в Києві [6, с. 188].

Певна увага приділялась справі збереження національної спадщини, зокрема, становленню музейної справи в державі. В складі уже згаданого Головного управління мистецтв та національної культури, яке очолював відомий культурний діяч П. Дорошенко, музейним будівництвом займалась секція музеїв відділу охорони пам'яток. Штат співробітників становив 15 осіб на чолі з М. Біляшівським. До компетенції відділу входило широке коло завдань: створення нових центральних і місцевих музеїв, надання їм фінансової та науково-методичної підтримки, забезпечення кадрами й приміщеннями, а також розробка програм їхньої діяльності.

Музейні заклади потребували уваги і фінансової допомоги. Так, фонди Київського

художньо-промислового і наукового музею за весь 1918 р. поповнились лише 1134 експонатами. Хоролецький науковий музей через брак коштів не зміг розрахуватись за оренду приміщення, де розміщувалась його експозиція, а Херсонський музей старовини не зміг викупити у спадкоємців П. Суручана колекцію античної скульптури [10, с. 227].

У червні місяці міністр освіти М. Василенко в офіційному зверненні до Ради Міністрів обґрунтував потребу в фінансовій допомозі щодо охорони національних пам'яток старовини, а також підтримки Одеського, Катеринославського, Херсонського, Вінницького інших музеїв. Урядовою постановою від 24 вересня 1918 р. для цих потреб було виділено 100.000 карбованців [12, с. 295–296]. Значно менша сума, але вкрай важлива для закінчення археологічних розкопок Зарубського монастиря біля Трахтемирова та для придбання пам'ятників старовини для Національного музею було виділено 22.825 карб. 16 липня 1918 р. з державних коштів відділові охорони пам'яток старовини і мистецтва Міністерства народної освіти та мистецтв [14, с. 169].

Секція музеїв і відділ охорони пам'яток Головного управління сприяли становленню і розширенню діяльності місцевих музеїв, забезпеченням приміщеннями, охороною колекцій, неодноразово звертались з цими питаннями до місцевих органів влади.

Реалізовувалася програма розвитку музейної справи в контексті створення всеукраїнських національних музеїв. 27 липня 1918 року на засідання представників Міністерства народної освіти, Головного управління мистецтв і національної культури й Академії наук України було прийнято рішення про організацію Національного музею на базі Київського художньо-промислового та наукового. Передбачалось, що він буде складатись з шести відділів: пластичних мистецтв, археології, історичного, етнографічного, художньо-промислового та нумізматично-сфрагістичного. Для придбання експонатів виділено 17825 крб. 28 вересня 1918 р. урядом було підтримано пропозицію викладену в «Пояснювальній записці до законопроекту про асигнування одного мільйона карбованців Головному управлінню справами мистецтва та національної культури на придбання у державну власність пам'яток старовини й мистецтва для Національного музею й архіву», і виділила 500 000 крб. Протягом з квітня по грудень 1918 р. фонди Національного музею поповнились більше ніж на 200 експонатів. Серед них: художні твори Т. Г. Шевченка, Г. Васька, М. Дмитрієва тощо;

біля 130 зразків українського шитва XVII–XIX ст.; ікони, старовинна зброя, килими тощо [10]. Також були засновані картинна галерея, Український музей народного мистецтва, діяла виставка промислових товарів та художніх виробів.

З розширенням мережі музеїв актуальним стає питання координації їхньої діяльності, створення структур на місцях, які б були наділені адміністративними повноваженнями і підпорядковувались безпосередньо відділу охорони пам'яток. З цією метою відділом охорони пам'яток було розроблено положення про місцеві комісари по охороні пам'яток. Тимчасово повноваження покладались на осіб, відомих своєю працею в сфері культурної спадщини, в перспективі планувалось створення комітетів охорони пам'яток на місцях [11, с. 199–200].

Не залишалось поза увагою уряду Української Держави і питання підготовки кваліфікованих спеціалістів в музейній справі: мистецтвознавців, археологів, музейних працівників.

Саме за гетьманату зміг розгорнути діяльність вищий навчально-науковий заклад – археологічний інститут у Києві. За статутом передбачалось відкрити відділи археології, археографії та історії мистецтва. 1918 р. було відкрито ще один навчально-науковий заклад з підготовки фахівців в галузі музейної справи та мистецтвознавства – Інститут історії мистецтв, який здійснював підготовку вчителів історії мистецтв, охоронців музеїв, картинних галерей тощо [10]. Підготовка спеціалістів відповідного напрямку здійснювалася у станах Українського державного університету у Києві, де була створена історично-екскурсійна секція. При ній діяли курси з підготовки екскурсів по визначних історико-культурних місцях і пам'ятках Києва [2].

З самого початку свого функціонування гетьманська адміністрація зайняла послідовну позицію щодо культурної розбудови і це стосувалось і театрального життя країни, процес розвитку якого перебував у підпорядкування театрального відділу Головного управління у справах мистецтв та національної культури. Рік існування Української Держави був роком піднесення театрального життя, формування нового українського театру. Зусилля уряду спрямовувались насамперед на фінансову підтримку театральних закладів. Так, відповідною постановою від 14 червня асигновано Українському Національному театру з державної скарбниці 165.500 крб на поповнення дефіциту та на провадження діяльності театру до 1 вересня 1918 р. [15, с. 1]. В нормальному

функціонуванні театрів відіграла податкова політика уряду, що зменшив тиск на театральні колективи. Український Національний театр за Гетьманату набув державного статусу і містився в Троїцькому народному домі. Керівництво театром здійснював відомий діяч П. Саксаганський. В театрі працювали такі зіркові артисти, як М. Заньковецька та Л. Ліницька. Театр проводив насичену творчу діяльність і мав виразно національний характер. В його репертуарі чільне місце займали твори М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, М. Старицького, а сузір'я таких акторів, як М. Заньковецька, М. Садовська, Л. Ліницька, П. Саксаганський тощо гарантували йому успіх у глядацької аудиторії. Оригінальним явищем був «Молодий театр», заснований 1916 р. Л. Курбасом під маркою «Студія». Основу репертуару театру, який складався переважно з молодих митців, становили твори української та світової класики. Театр також отримав державні асигнування у сумі 10 тис. карб [3, с. 11]. 23 серпня урядом П. Скоропадського засновано Державний драматичний театр в Києві [13, с. 243–244]. Очолювали театр талановиті режисери Б. Кривенький і О. Загаров. До акторського складу увійшли Г. Борисоглібська, І. Замичковський, Ф. Левицький тощо. Як зазначалось в постанові, актори отримали статус державних службовців і були зараховані на державне утримання. Театрові надавалось право отримувати без мита з-за кордону книги, потрібні матеріали та інвентар. Окрім того, новоствореному театру було асигновано матеріальну допомогу в розмірі 327.400 крб. на поточний 1918 рік [16, с. 245].

Водночас уряд опікувався питаннями підготовки і підвищення кваліфікації діячів театрального мистецтва. Так, 30 серпня Гетьман підписав наказ про заснування Державної драматичної школи в Києві «для підготовки працівників народних театрів» [17, с. 250]. Затвердження Статуту школи покладалось на міністра народної освіти та мистецтва. На утримання заклад отримав десять тисяч карбованців. В той же період Музично-драматичну школу ім. М. Лисенка було реформовано на Державний музично-драматичний інститут ім. М. Лисенка.

На базі гуртка драматичної секції Українського художнього товариства ім. М. Заньковецької 1918 р. в Одесі засновано першу в місті і другу в державі українську драматичну школу, викладачкою і керівником художньої частини коли запрошено М. Заньковецьку.

За Гетьманату тривала робота щодо заснування національної опери і підготовка відкриття

сезону. Відомі письменники отримали замовлення на переклад українською мовою оперних лібрето. В серпні були готові переклади опер «Фауст», «Травіата», «Казки Гофмана», «Богема», «Мадам Батерфляй» тощо. Восени 1918 р. в Києві було створено національну оперу – Український державний театр драми та опери. Тогочасна вітчизняна преса із захопленням писала, що українська державна опера має всі підстави і потенціал стати одним із кращих театрів свого часу [3, с. 12].

За активного сприяння Міністерства народної освіти та мистецтва було створено Перший український національний хор у Києві, Державну капелу бандуристів Г. Хоткевича. Назву «український національний» носили лише ті хори, які мали стосунки з музичним відділом Міністерства освіти, що полягали переважно в догляді за художньою стороною справи. Міністерство освіти дбало про забезпечення хорів диригентами, нотами, виділяло грошові субсидії тощо. 15 листопада уряд заснував в Києві Державний симфонічний оркестр ім. М. Лисенка. Цей оркестр мав утримуватися на свої кошти. На початкове ж влаштування зазначеного оркестру уряд виділив 66.300 крб. [18, с. 356]. Оркестр працював під керівництвом А. Горелова, диригували в ньому Р. Глієр, Ф. Blumenфельд, Ф. Бертє.

Отже, за нетривалий час перебування Гетьмана при владі відбулося велике піднесення українського культурного життя, про яке мріяло багато поколінь національної інтелігенції.

Висновки. Діяльність Української Держави періоду Гетьманату 1918 року, попри її короткотривалість, позначилась значним поступом у сфері культури та збереження національної спадщини. У межах державної політики відбулося

інституційне оформлення культурно-освітньої галузі: було створено Міністерство народної освіти та мистецтва, Головне управління мистецтв і національної культури, започатковано низку культурних ініціатив загальнонаціонального значення. Ці процеси свідчать про чітке усвідомлення урядом потреби формування повноцінної національної культурної інфраструктури як фундаменту державності.

Організація та початок функціонування Національної бібліотеки, розвиток музейної справ, підтримка існуючих і створення нових культурно-мистецьких установ стали не лише символічним актом відродження української ідентичності, а й практичним кроком у напрямку інтеграції України в європейських культурний простір. Діяльність Тимчасового комітету зі створення Національної бібліотеки, впровадження демократичних принципів в управлінні закладом, акцент на науковій і просвітницькій функції книгозбірні є свідченням глибокого стратегічного підходу до розбудови гуманітарної сфери. Зусилля уряду щодо організації системи охорони пам'яток, становлення музейної мережі, розвиток театрального життя підготовка фахівців у сфері мистецтва і музейної справи засвідчують високий рівень державного підходу до культурного будівництва. Визначальним у цій політиці був позапартійний, національно орієнтований характер культурної стратегії, що сприяв формуванню інституційної основи української культури модерного типу.

Отже, навіть в умовах нестабільності, гетьманська адміністрація зуміла закласти підвалини системної державної політики в сфері культури, яка стала важливим чинником формування модерної української нації.

Список літератури:

1. Відозва Тимчасового комітету із заснування Національної бібліотеки Української держави. 11.10.2018 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 307–310.
2. *Відродження*. 1918. 6 жовтня.
3. Гай-Нижник П. П. Становлення українського театрального мистецтва і питання його оподаткування за Гетьманату 1918 року. *Український театр*. 2003. № 5–6. С. 10–12.
4. Грамота Гетьмана П. Скоропадського до українського народу з приводу півріччя Української держави 29.10.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 61.
5. Дубровіна Л. Створення Національної бібліотеки Української держави та її концепція. *Гетьман Павло Скоропадський та Українська держава 1918 року*: зб. матеріалів доп. уч. II міжнар. наук. конф. (Київ, 14 травня 1998 р.). Київ, 1998. С. 19–21.
6. Закон про асигнування 500.000 карб. на будівництво бібліотеки університету св. Володимира 26.07.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 188.
7. Закон про створення фонду Національної бібліотеки Української держави 2.08.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 206–207.
8. Закон про утворення Головного управління мистецтва і національної культури та про перейменування Міністерства народної освіти на Міністерство народної освіти та мистецтва. 21.06.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 126.

9. Інструкція Тимчасовому комітету із заснування Національної бібліотеки Української держави» 5.10.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. С. 303–306.
10. Маньковська Р. Зрушення в музейній справі за уряду гетьмана Павла Скоропадського. *Гетьман Павло Скоропадський та Українська держава 1918 року*: зб. матеріалів доп. уч. II міжнар. наук. конф. (Київ, 14 травня 1998 р.). Київ, 1998. С. 227–229.
11. *Наше минуле*. 1918. № 2. С. 199–200.
12. Постанова про асигнування головноуправляючому справами мистецтва та національної культури 100.000 карб. на охорону пам'яток старовини та мистецтва 24.09.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 295–296.
13. Постанова про заснування Державного драматичного театру 23.08.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 243–244.
14. Постанова про асигнування 22.825 карб. відділу охорони пам'яток старовини і мистецтва Міністерства народної освіти та мистецтв 16.07.1918. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 169.
15. Постанова про асигнування 165.500 карб. Українському Національному театру. *Державний вісник*. 1918. № 18. 22 червня. С. 1.
16. Постанова про асигнування 327.400 карб. на допомогу Державному драматичному театру 23.08.1918. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 245.
17. Постанова про заснування Державної драматичної школи 30.08.1918 р. *Українська держава. Документи і матеріали*. Київ, 2015. Т. 2. С. 250.
18. Постанова про заснування Державного симфонічного оркестру ім. М. В. Лисенка та про асигнування на це 66.300 карб. *Державний вісник*. 1918 р. № 76. 28 листопада. С. 3.

Hrynyshyn Z. M. LEGISLATIVE REGULATION OF THE CULTURAL SPHERE IN THE UKRAINIAN STATE IN 1918

The aim of this study is to analyze the features of legislative regulation of the cultural sphere in the Ukrainian State of 1918 and to determine its role in shaping national cultural policy. The methodological basis of the article is a set of interdisciplinary approaches that combine tools from historical science, cultural studies, and legal studies. The focus is placed on the analysis of legal acts, the institutional environment, and the ideological context of the cultural policy of the Ukrainian State.

This study is dedicated to the analysis of the cultural policy of the Ukrainian State during the Hetmanate of Pavlo Skoropadskyi (1918), in particular its impact on the development of culture, art, and the national identity of Ukrainian society. A key aspect of the research is the examination of legislative acts that regulated cultural and artistic activities, the establishment and functioning of cultural institutions – such as the National Library and museums – as well as the development of theatrical art. The article emphasizes the importance of the centralized system of cultural governance established by the Hetman's government, particularly the creation of the Main Directorate of Art and National Culture, which aimed to promote Ukrainian culture and support national traditions. Significant stages of the cultural policy included the organization of museum work, especially the creation and funding of the National Museum, as well as active efforts to preserve national monuments and develop the library system. In addition, the article examines the support for theatrical institutions, particularly the Ukrainian National Theatre, which received substantial government funding and support. Theatrical activities significantly contributed to the development of national cultural identity, as the theatre repertoire was dominated by works of Ukrainian authors as well as world classics. The research is based on source analysis of legislative acts, periodicals, and contemporary academic literature. The article highlights the significance of the cultural policy of 1918 as a historical precedent for shaping the humanitarian component of the national state.

Key words: *Ukrainian State, cultural policy, Hetmanate, Pavlo Skoropadskyi, humanitarian sphere, modernization, cultural institutions.*